

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ČETVRTI ODJEL

ODLUKA

Aplikacija br. 21988/20
Edhem HALILIĆ i drugi
protiv Bosne i Hercegovine

Evropski su za ljudska prava (Četvrti odjel), zasjedajući 22.02.2022. kao odbor u sljedećem sastavu:

Tim Eicke, *predsjednik*,

Faris Vehabović,

Pere Pastor Vilanova, *sudije*,

i Ilse Freiwoth, *zamjenica registrar Odjela*,

imajući u vidu:

aplikaciju (br. 21988/20) koju su dana 29.04.2020. godine, prema članu 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda („Konvencija“) Sudu podnijeli aplikanti navedeni u priloženoj tabeli („aplikanti“), a koje je zastupao g. E. Hrnjić, advokat iz Žepča;

nakon vijećanja, odlučio je kako slijedi:

PREDMET SLUČAJA

1. Ovaj slučaj se odnosi na nepostojanje groblja na kojem bi mogli biti sahranjeni ateisti, agnostici, skeptici i neopredijeljeni – grupa kojoj pripadaju aplikanti – bez vjerske ceremonije.

2. Dana 5.02.2019. godine aplikanti su, zajedno sa trideset i dvije druge osobe, poslali dopis načelniku općine Žepče navodeći da sva lokalna groblja pripadaju vjerskim zajednicama koje vrše sahrane isključivo u skladu sa svojom praksom. Aplikanti su postavili pitanje rješenja tog problema. Dana 22.02.2019. godine načelnik je odgovorio da Urbanističkim planom nije predviđena dodjela parcele za groblje na kojem bi se obavljale nereligijske sahrane.

3. Dana 19.03.2019. godine aplikanti su, zajedno sa 109 drugih osoba, ponovili svoje žalbe u peticiji Općinskom vijeću.

4. Dana 30.05.2019. godine, aplikanti su se, zajedno sa trideset i tri druge osobe, žalili Ustavnom sudu zbog nepostojanja groblja za nereligijske sahrane i zbog odgođenog razmatranja njihove peticije od strane Općinskog vijeća.

5. Dana 27.11.2019. godine Općinsko vijeće je donijelo zaključak da će podnositeljima peticije biti dodijeljena odgovarajuća parcela pod uvjetom da se, između ostalog, registriraju kao udruženje i da finansiraju izradnju groblja.

6. Dana 6.12.2019. godine, apelanti su dopunili svoju ustavnu apelaciju zaključkom Općinskog vijeća. Oni su tvrdili da su uvjeti navedeni u zaključku „nezakoniti i neprimjereni“.

7. Dana 28.01.2020. godine Ustavni sud je odbio ustavnu apelaciju apelanata zbog nenadležnosti u predmetima u kojima nije prethodno donesena sudska odluka.

8. Aplikanti su se žalili prema članu 9. Konvencije zbog nemogućnosti obavljanja sahrane bez vjerskog obreda, te prema članu 14. Konvencije, u vezi sa članom 9., da su tretirani drugačije na osnovu religije.

OCJENA SUDA

9. Opća načela u vezi s pravilom o iscrpljivanju domaćih pravnih lijekova navedena su u presudi *Vučković i drugi protiv Srbije* (preliminarni prigovor) [VV], br. 17153/11 i 29 drugih, tačke 69.-77., 25.03.2014.

10. Član 12. stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije iz 2009. godine, („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 59/09 i 66/16) ovlašćuje pojedinca ili grupu pojedinaca koji su izloženi bilo kakvom obliku diskriminacije da podnesu građansku tužbu kojom traže: (a) utvrđivanje diskriminacije; (b) zabranu diskriminatornih ili potencijalno diskriminatornih radnji ili naređivanje radnji kojima se otklanja diskriminacija ili njene posljedice; (c) naknadu materijalne i nematerijalne štete; i (d) da se presuda kojom je utvrđena povreda zabrane diskriminacije na trošak tuženog objavi u medijima.

11. Međutim, aplikanti nisu pokrenuli parnični postupak pred nadležnim sudom u skladu sa navedenom odredbom. Nema indikacija, niti su to aplikanti tvrdili, da građanska tužba o kojoj je riječ, a koju aplikanti još uvijek mogu podnijeti, ne bi bila efikasna u svrhu njihovih pritužbi, ili da postoje posebne okolnosti koje ih oslobađaju od zahtjeva da iskoriste taj pravni lijek.

12. Prema tome, aplikacija je nedopuštena zbog neiscrpljivanja domaćih pravnih lijekova, te se mora odbaciti u skladu sa članom 35. stavovi 1. i 4. Konvencije.

Iz navedenih razloga, Sud je, jednoglasno,

ODLUKA HALILIĆ I DRUGI protiv BOSNE I HERCEGOVINE

Proglasio aplikaciju nedopuštenom.

Sačinjeno na engleskom jeziku i dostavljeno u pisanom obliku dana
17.03.2022. godine.

Ilse Freiwirth
zamjenica registrara

Tim Eicke
predsjednik

ODLUKA HALILIĆ I DRUGI protiv BOSNE I HERCEGOVINE

Dodatak

Lista aplikanata:

Aplikacija br. 21988/20

Br.	Ime i prezime	Godina rođenja	Državljanstvo	Prebivalište
1.	Edhem HALILIĆ	1947	Bosne i Hercegovine	Žepče
2.	Emir DERVIŠIĆ	1965	Bosne i Hercegovine	Žepče
3.	Kerim KAHRIMAN	1995	Bosne i Hercegovine	Žepče
4.	Edin KARAHODŽIĆ	1970	Bosne i Hercegovine	Žepče